

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กิ่งแก้ว อัทธยากร, คติชนวิทยา. เอกสารการนิเทศการศึกษา ฉบับที่ ๑๘๔
หน่วยศึกษานิเทศก์, กรมการฝึกหัดครู, ๒๕๑๙.

กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ. "การละเล่นของเด็กไทย." วารสารวิทย์ศึกษา
๑๔ (๘): ๑๖-๒๐ สิงหาคม ๒๕๑๐.

_____ . "การละเล่นของเด็กไทยสมัยก่อน." วิทยาสาร ๒๕ (๑):
๑๘-๒๐ มกราคม, ๒๕๑๗.

กุลลาบ มีลลิกะมาส. คติชาวบ้าน. พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ
คุณหญิงवास ประสาทธาตุการย์ เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๑๖.

จรรยา ต้นสูงเนิน และคนอื่น. การละเล่นประกอบเพลงของเด็กภาคใต้. เอกสาร
ประกอบการเรียนวิชา Ho ๑๓๙๔ (คติชาวบ้านภาคใต้) มหาวิทยาลัยสงขลา
นครินทร์ ปิดตาณี, ๒๕๒๒.

เจริญ รองเดช. "การละเล่นของปักษ์ใต้." มรดกวัฒนธรรมไทย. วิทยาลัยครู
สงขลา จัดพิมพ์เนื่องในงานนิทรรศกาลทางวัฒนธรรม ๑๔-๑๕ มกราคม
๒๕๒๐.

จรัสวรรณ ธรรมวัตร. วิเคราะห์เพลงเด็กอีสาน. เอกสารทางวิชาการศูนย์ศิลปะ
และวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, ๒๕๒๒.

_____ . คติชาวบ้านอีสาน. อักษรวัฒนา, ๒๕๒๓.

ทิพย์วาทิ สนิทวงศ์. เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก. อักษรสัมพันธ์, ๒๕๒๑.

ทวีศักดิ์ ญาณประทีป. "คำล้อของเด็กไทย." วิทยาสาร. ปีที่ ๑๘ (๓๒)
๒๒ สิงหาคม ๒๕๑๐.

นพคุณ คุณาชีวะ. การจัดหมวดหมู่ปริศนาคำทาย. เอกสารการนิเทศการศึกษา
ฉบับที่ ๑๘๔ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, ๒๕๑๙.

นางนพมาศ. ตำรับท้าวศรีจุฬาลักษณ์. พระนคร. พิมพ์ครั้งที่ ๑๔ ศิลปบรรณาการ,
๒๕๑๐.

นิวัติ เกิดปากแพรก. "การละเล่นพื้นเมือง." ชีวิตไทยฝั่งทะเลตะวันตก. วิทยาลัย
ครูภูเก็ต จัดพิมพ์เนื่องในงานนิทรรศการทางวัฒนธรรม, ๒๕๒๐.

บุปผา ทวีสุข. คดีชาวบ้าน. มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๒๐.

ประจักษ์ ประภาพิทยากร. "อะไรเอ๋ยขบวนท้าย." ด้วยคุณ. ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๕
มกราคม ๒๕๒๓.

ประทุม ชุ่มเพ็งพันธ์. "กีฬาการเล่นสนุกเก่า ๆ ของชาวเมืองนครศรีธรรมราช."
สารนครศรีธรรมราช. สิงหาคม ๒๕๑๖.

ประภัสสร นิยมธรรม. การศึกษาเด็กในทัศนะของเปียเจต์ และนักจิตวิทยาอเมริกัน.
เอกสารการนิเทศการศึกษา ฉบับที่ ๑๕๓ เล่ม ๒ ศึกษานิเทศก์
กรมการฝึกหัดครู, ๒๕๑๘.

✓ ผะอบ ไชยะกฤษณะ, พันตรีหญิง. "สาวชาวกรุงเล่าเรื่องการละเล่นของไทย."

ชมทางภาษาไทย. ชุมนุมส่งเสริมการใช้ภาษาไทยจัดพิมพ์, ๒๕๑๘.

_____ และคณะ. การละเล่นของเด็กภาคกลาง. โครงการเผยแพร่เอกลักษณ์ไทย.

กรุทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๒๒.

_____ . เพลงกล่อมเด็กและเพลงประกอบการเล่นของเด็กภาคกลาง ๑๖ จังหวัด.

มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๒๐.

ไมท เพชรจำรัส. "ลูกช่าง" เอกลักษณ์ปักษ์ใต้. วิทยาลัยครูยะลาจัดพิมพ์
เนื่องในงานนิทรรศการทางวัฒนธรรมพื้นเมืองภาคใต้ ๔-๖ สิงหาคม ๒๕๒๐.

พจนานุกรมไทย. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดรวมสาส์น, ๒๕๑๘.

พระคลัง (ทน). เจ้าพระยา. วรรณคดีเจ้าพระยาพระคลัง (ทน). พระนคร:

แพร่พิทยา, ๒๕๑๕.

พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. เงาะป่า. ฉบับหอสมุดแห่งชาติ.

พระนคร: ศิลปบรรณาการ, ๒๕๑๒.

ไพโรธ เลิศพิริยกุลมละ คดีชาวบ้าน. ทมวตริษาภาษาไทย วิทยาลัยครูเชียงใหม่,
๒๕๑๗.

พูนพงษ์ งามเกษม และคณะ. การละเล่นพื้นเมืองของจังหวัดพิษณุโลก. ภาควิชา
ภาษาไทย และภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนคริน
ทรวิโรฒ พิษณุโลก, ๒๕๒๔.

ภิญโญ จิตต์ธรรม. "เจ้าบทเจ้ากลอน." มรดกวัฒนธรรมไทย. เอกสารเผยแพร่
วัฒนธรรมไทย เรื่องในงานนิทรรศการทางวัฒนธรรมไทย วิทยาลัยครูสงขลา
๑๔-๑๘ มกราคม ๒๕๒๐.

..... ปริศนาบททาย. สงขลา, โรงพิมพ์สงขลา, ๒๕๑๘.

..... ภษิตชาวบ้าน. สงขลา, โรงพิมพ์สงขลาพาณิชย์, ๒๕๒๐.

มณี พยอมยงค์. วัฒนธรรมลานนาไทย. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๒๓.

✓ มนตรี ตราโมทย์. การละเล่นของเด็กไทย.

มนตรี (ทรัพย์), พระมหา. ระเด่นสันไต. พระนคร พิมพ์ครั้งที่ ๒, สำนักพิมพ์
ศิลปบรรณาการ, ๒๕๑๔.

มหาเวสสันดรชาดก. ฉบับ ๑๓ กัณฑ์, องค์การค้าคุรุสภา พิมพ์ครั้งที่ ๑๕, ๒๕๑๑.

วิทยาลัยวิชาการศึกษาสงขลา. คดีชาวบ้านอำเภอสติงพระ อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา.
แผนกภาษาไทย วิทยาลัยวิชาการศึกษาสงขลา, ๒๕๑๓.

วิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน. วรรณคดีสุโขทัย. เอกสารประกอบการเรียนวิชาภาษาไทย
แผนกภาษาและวรรณคดีไทย วิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน.

วิบูลย์ สีสวรรณ. มรดกไทย. กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์ปาณา, ๒๕๒๑.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. ขนบธรรมเนียมประเพณีของอีสาน. กรมวิชาการ, ๒๕๒๓.

ศิลปากร, กรม. บทกลอนกล่อมเด็ก บทปลอบเด็ก และบทเด็กเล่น. โรงพิมพ์พิชเนต,
๒๕๑๖.

สมบุรณ์ คุปตภากร. "ชนวีว." เอกลักษณ์ปักษ์ใต้. วิทยาลัยครูยะลาจัดพิมพ์
เรื่องในงานนิทรรศการวัฒนธรรมพื้นเมืองภาคใต้ ๔-๖ สิงหาคม ๒๕๒๐.

สมปราชญ์ อัมมะพันธุ์. "ชนวันคืน." เกล้าสน. วารสารวิชาการของคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปัตตานี, ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๒๒ มีนาคม - มิถุนายน ๒๕๒๒.

_____ . การเล่นของเด็กปักษ์ใต้. ศูนย์ศึกษาเกี่ยวกับภาคใต้ มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ ปัตตานี, ๒๕๒๓.

เสฐียร โกเศศ. ตรุษ - สารทประเพณีเนื่องในเทศกาล. กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์สมาคม สังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, ๒๕๑๖.

สุมามาลัย เรื่องเดช. "เพลงพื้นเมืองจากตำบลพนมทวนจังหวัดกาญจนบุรี." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต ปีการศึกษา ๒๕๑๘.

สุรสิงห์สำรวม นิมพะเนา. การละเล่นของเด็กลานนาไทยในอดีต. เชียงใหม่, ศูนย์หนังสือเชียงใหม่, ๒๕๒๐.

หน่วยประเคราะห์ศูนย์ชุมชนส่งเสริมวัฒนธรรมไทย. "นิทรรศการวัฒนธรรมไทยตะวันออก." วารสารเผยแพร่ความรู้ด้านวัฒนธรรมไทย. วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา ครั้งที่ ๒, ๑๒-๑๖ มกราคม ๒๕๒๓.

ทอสมุดแห่งชาติ. เสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน. พระนคร ศิลปาบรรณาการ, พิมพ์ครั้งที่ ๑๕, ๒๕๑๓.

_____ . เที่ยวเมืองพระร่วง. ศิลปาบรรณาการ. ๒๕๐๔

_____ . บทละครครั้งกรุงเก่า. พระนคร คลังวิทยา, ๒๕๐๘.

_____ . อิเหนา. พระนคร ศิลปาบรรณาการ, ๒๕๑๐.

อนูมานราชธน, พระยา. การศึกษาเรื่องประเพณีไทย. พิมพ์ครั้งที่ ๒, โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๑๔.

_____ . พื้นความหลัง. สำนักพิมพ์ศึกษิตสยาม, ๒๕๑๐.

อมรา พงษ์ปัญญา. คดีชาวบ้านปักษ์ใต้. วิทยาลัยครูภูเก็ต จัดพิมพ์ (อัตสำเนา), ๒๕๑๙.

อำพล สุวรรณธาดา. "ว่าววงเคื่อน." ศิลปวัฒนธรรมภาคใต้. เอกสารประกอบการ จัดแสดงนิทรรศการอิสลามศึกษา และวัฒนธรรมท้องถิ่นภาคใต้ของมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ ปัตตานี วันที่ ๙-๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๓.

ภาษาอังกฤษ

- Carlson, Bermies Wells. Act it on.
- Chalea, Manilerd. Thai Traditional Games & Sports. Charenphol
Printing and Binding, Bangkok, Thailand, 1980.
- Deacon, Eileen. This is the way we play Each Day. The Hamlyn
Publishing group Limited, Astronaut House, Feltham Middlesex.
England, 1974.
- Encyclopedia Americans. New York: Americans Cooperation International
Headquarters: 575 Lexington Avenue, 1927.
- French, Peter, & Harris, Linda. Fun with Numbers. Hamlyn, London,
New York, Sidney, Toronto, 1975.
- Harbin, E.O.. Games of Many Nations. Abirpdon Press, New York:
Washville, U.S.A., 1976.
- Kene, Frances W.. Fun around the World. Sealumae Press, Inc.
Relham, New York, U.S.A., 1955.
- Robinson, Rachel S.. "Games, Classical." Encyclopedia International.
Grolier Inc. New York, Vol. 12.
- Tristram, Coffin P, and Cohen, Henning. Folklore in America.
Doubleday & Company Inc., New York, 1966.

คู่มือวิทยานิพนธ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปลักษณะของเกมการเล่นพื้นเมืองไทยโดยแบ่งตามรายละเอียดของการวิเคราะห์ได้ดังนี้

ลำดับ ที่	ชื่อเกม	ตารางที่ ๑				ตารางที่ ๒		ตารางที่ ๓		ตารางที่ ๔	ตารางที่ ๕	ตารางที่ ๖			ตารางที่ ๗	ตารางที่ ๘	
		สถานที่ใช้				บทรองประกอบ		อุปกรณ์		ทักษะเบื้องต้นที่ใช้	รูปแบบที่ใช้	กติกา		ลักษณะการแข่งขัน			โอกาสที่ใช้ในการเล่นเกม
		กลางแจ้ง	ในร่ม	ทั้งกลางแจ้งและในร่ม	ในน้ำ	มี	ไม่มี	ใช่	ไม่ใช่			มี	ไม่มี	หมู่	คู่	เดี่ยว	
๑	ซี้จู้กลางนา		✓			✓		✓		การหมุน	วงกลม	✓		✓		เล่นได้ทั่ว ๆ ไป	
๒	ซีกสาว		✓			✓			✓	การทรงตัว	แถวหน้า กระดาน		✓		✓	เล่นได้ทั่ว ๆ ไป	
๓	โยกเขก		✓			✓			✓	การโยก	แถวหน้า กระดาน		✓		✓	เล่นได้ทั่ว ๆ ไป	
๔	แมงมุม		✓			✓			✓	การดึง	วงกลม	✓		✓		เล่นได้ทั่ว ๆ ไป	
๕	ควักกะปิ ขยำกะปิ		✓			✓			✓	การเคลื่อนไหวของมือ (การกำมือ)	แถวตอน		✓	✓		เทศกาลนักชดถุกษ์	
๖	จิ้งจ่อเจียบ		✓			✓			✓	การเคลื่อนไหวของนิ้วมือ และมือ	แถวหน้า กระดาน	✓			✓	เล่นได้ทั่ว ๆ ไป	
๗	เด็กเอ๋ยพาย		✓			✓			✓	การโยก	แถวตอน	✓		✓		เทศกาลนักชดถุกษ์	
๘	จ้ำจี้		✓			✓			✓	การเคลื่อนไหวของมือและ นิ้วมือ	วงกลม	✓		✓		เล่นได้ทั่ว ๆ ไป	
๙	ศึกเมืกมะขาม ลงหลุม		✓				✓	✓		การตีและการกระชก	วงกลม	✓			✓	เล่นได้ทั่ว ๆ ไป	
๑๐	อีซิดอีเขียน		✓				✓	✓		การตีและการกระชก	เป็นกลุ่ม	✓			✓	เล่นได้ทั่ว ๆ ไป	
๑๑	อีหัก		✓				✓	✓		การหักและการกระชก	เป็นกลุ่ม	✓			✓	เล่นได้ทั่ว ๆ ไป	

ลำดับที่	ชื่อเกม	สถานที่ใช้				บทร้องประกอบ		อุปกรณ์		ทักษะเบื้องต้น ด้านที่ใช้	รูปแบบ ที่ใช้	กติกา		ลักษณะการแข่งขัน			โอกาสที่ใช้ใน การเล่นเกม	
		กลางแจ้ง	ในร่ม	ทั้งกลางแจ้ง และในร่ม	ในน้ำ	มี	ไม่มี	ใช้	ไม่ใช้			มี	ไม่มี	หมู่	คู่	เดี่ยว		
๑๒	เลือกถัก		✓					✓		การเคลื่อนไหว ของมือและแขน และการสังเกต	เป็นกลุ่ม	✓				✓	เล่นได้ทั่ว ๆ ไป	
๑๓	เลือกกินข้าว		✓					✓		การเคลื่อนไหว ของมือและแขน และการสังเกต	เป็นกลุ่ม	✓				✓	เทศกาลนักชดถุกซ์	
๑๔	หมากกินขี้ม		✓					✓		การเคลื่อนไหว ของมือและแขน และการสังเกต	เป็นกลุ่ม	✓				✓	เล่นได้ทั่ว ๆ ไป	
๑๕	ข้าวหลามตัด		✓					✓		การวิ่ง	วงกลม	✓			✓		เล่นได้ทั่ว ๆ ไป	
๑๖	สีซอ		✓					✓		การเคลื่อนไหว ของมือและนิ้ว มือและการสังเกต	จับคู่หันหน้า เข้าหากัน		✓			✓	เล่นได้ทั่ว ๆ ไป	
๑๗	หมากเก็บ		✓					✓		การโยนและ การกระชะ	วงกลม	✓					✓	เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๘	หมากตะเคียบ		✓					✓		การโยนและ การกระชะ	วงกลม	✓					✓	เทศกาลตรุษ- สงกรานต์
๑๙	เป่าลม		✓					✓		การเป่า	จับคู่หันหน้า เข้าหากัน	✓					✓	เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๒๐	ตีไก่		✓					✓		การตี	จับคู่หันหน้า เข้าหากัน	✓					✓	เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๒๑	ตีคบแผละ		✓					✓		การตบ	จับคู่หันหน้า เข้าหากัน	✓					✓	เล่นได้ทั่ว ๆ ไป

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลำดับ ที่	ชื่อเกม	สถานที่ใช้				บทร้องประกอบ		อุปกรณ์		ทักษะเบื้องต้น ที่ต้องใช้	รูปแบบ ที่ใช้	กติกา		ลักษณะการแข่งขัน			โอกาสที่ใช้ ในการเล่น
		กลางแจ้ง	ในร่ม	ทั้งกลางแจ้ง และในร่ม	ในน้ำ	มี	ไม่มี	ใช้	ไม่ใช้			มี	ไม่มี	หมู่	คู่	เดี่ยว	
๒๒	กบจักร		✓					✓	✓	การหมุน	วงกลม		✓			✓	เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๒๓	กำท่าย		✓					✓	✓	การเคลื่อนไหว ของมือ(การกำ มือ)และการสังเกต	วงกลม	✓				✓	เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๒๔	ทายใบสน		✓					✓	✓	การเคลื่อนไหว ของมือและการ สังเกต	จับคู่หันหน้า เข้าหากัน	✓			✓		เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๒๕	ต๋อบ้าน		✓					✓	✓	การขีดและการ สังเกต	วงกลม	✓				✓	เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๒๖	จุงนาง เจ้าห้อง		✓					✓	✓	การโยน	เป็นกลุ่ม	✓				✓	เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๒๗	โพงพาง	✓						✓	✓	การหมุนและ การเดิน	วงกลม	✓		✓			เล่นในเทศกาลครู- สงกรานต์
๒๘	เสือไล่หนู	✓							✓	การวิ่ง	วงกลม	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๒๘	อ้ายโมง	✓							✓	การวิ่ง	วงกลม	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๓๐	มอญซ่อนผ้า	✓							✓	การเดินและ การสังเกต	วงกลม	✓		✓			เทศกาลตรุษสงกรานต์ และเล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๓๑	อ้ายเข้อ้ายไซง	✓							✓	การวิ่ง	เป็นกลุ่ม	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๓๒	ซ่อนหาหรือ โป้งแปะ	✓							✓	การเดินและ การสังเกต	เป็นกลุ่ม	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลำดับ ที่	ชื่อเกม	สถานที่ใช้				บทร้องประกอบ		อุปกรณ์		ทักษะเบื้องต้น คนที่ใช้	รูปแบบ ที่ใช้	กติกา		ลักษณะการแข่งขัน			โอกาสที่ใช้ใน การเล่นเกม
		กลางแจ้ง	ในร่ม	ทั้งกลางแจ้ง และในร่ม	ในน้ำ	มี	ไม่มี	ใช่	ไม่ใช่			มี	ไม่มี	หมู่	คู่	เดี่ยว	
๓๓	เอาเถิด	✓				✓			✓	การวิ่ง, การ หลบหลีก	เป็นกลุ่ม	✓		✓			เทศกาลตรุษ- สงกรานต์
๓๕	รริข้าวสาร	✓				✓			✓	การวิ่ง, การ หลบหลีก	แถวตอน	✓		✓			ตรุษสงกรานต์และ เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๓๔	บุกินหาง	✓				✓			✓	การวิ่ง, การ หลบหลีก	แถวตอน	✓		✓			เทศกาลตรุษ- สงกรานต์
๓๖	แม่น้ำพระโขนง	✓				✓			✓	การวิ่ง, การ หลบหลีก	เป็นกลุ่ม	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๓๗	มะล็อกกอกแกก	✓				✓			✓	การวิ่ง, การ หลบหลีก	เป็นกลุ่ม	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๓๘	เขย่ง เกงกอย (กระเด็นกระต๋อย)	✓				✓			✓	การกระโดด	เป็นกลุ่ม	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๓๙	ล้อต๊อก	✓					✓	✓		การโยน	แถวตอน	✓				✓	เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๔๐	บ้อหูน	✓					✓	✓		การโยน	เป็นกลุ่ม	✓				✓	เทศกาลตรุษ- สงกรานต์
๔๑	เตยหรือตาล่อง	✓					✓	✓		การวิ่ง, การ หลบหลีก	เป็นกลุ่ม	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๔๒	วิวกระตึง	✓					✓	✓		การดึง	แถวตอน	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป

ลำดับ ที่	ชื่อเกม	สถานที่ใช้				บทร้องประกอบ		อุปกรณ์		ทักษะ เบื้องต้นที่ใช้	รูปแบบ ที่ใช้	การศึกษา		ลักษณะการแข่งขัน			โอกาสที่ใช้ใน การเล่นเกม
		กลางแจ้ง	ในร่ม	ทั้งกลางแจ้ง และในร่ม	ในน้ำ	มี	ไม่มี	ใช้	ไม่ใช้			มี	ไม่มี	หมู่	คู่	เดี่ยว	
๔๓	วิ่งว้อหรือวิ่งเปี้ยว	✓					✓	✓		การวิ่ง	แถวตอน	✓				✓	เทศกาลตรุษสงกรานต์
๔๔	ห้วงยาง	✓					✓	✓		การโยน	แถวหน้า กระดาน	✓		✓			เทศกาลตรุษสงกรานต์
๔๕	เลือกข้ามห้วยเดี่ยว	✓					✓	✓		การกระโดด	แถวตอน	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๔๖	เลือกข้ามห้วยหมู่	✓					✓	✓		การกระโดด	แถวตอน	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๔๗	จับ	✓					✓	✓		การหลบหลีก	แถวหน้า กระดาน	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๔๘	แตะหุ่น	✓					✓	✓		การวิ่ง, การ หลบหลีก	เป็นกลุ่ม	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๔๙	ลูกหิน	✓					✓	✓		การศึก, การ กระยะ	เป็นกลุ่ม	✓				✓	เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๕๐	ลูกคั้ง	✓					✓	✓		การหมุน	เป็นกลุ่ม		✓			✓	เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๕๑	คาเชย่ง	✓					✓	✓		การกระโดด	เป็นกลุ่ม	✓				✓	เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๕๒	ยิงหนังสติ๊ก	✓					✓	✓		การยิง, การ กระยะ	แถวหน้า กระดาน	✓		✓			เล่นในฤดูร้อน
๕๓	ปลาหมอตกกระทะ	✓					✓	✓		การกระโดด	จวงกลม	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลำดับ ที่	ชื่อเกม	สถานที่ใช้				บทร้องประกอบ		อุปกรณ์		ทักษะ เบื้อง ต้นที่ใช้	รูปแบบ ที่ใช้	กติกา		ลักษณะการแข่งขัน			โอกาสที่ใช้ใน การเล่น เกม
		กลางแจ้ง	ในร่ม	ทั้งกลางแจ้ง และในร่ม	ในน้ำ	มี	ไม่มี	ใช่	ไม่ใช่			มี	ไม่มี	หมู่	คู่	เดี่ยว	
๔๔	ศึกล้อ	✓					✓	✓		การศึ	แถวหน้า กระดาน	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๔๕	การเล่นว่าว	✓					✓	✓		การดึง	แถวหน้า กระดาน	✓		✓			เล่นในฤดูหนาว
๔๖	กระโดดเชือกเดี่ยว	✓					✓	✓		การกระโดด	แถวหน้า กระดาน	✓				✓	เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๔๗	กระโดดเชือกคู่	✓					✓	✓		การกระโดด	เป็นกลุ่ม	✓			✓		เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๔๘	กระโดดเชือกหมู่	✓					✓	✓		การกระโดด	แถวหน้า กระดาน	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๔๙	หลุมเมือง	✓					✓	✓		การเคลื่อนไหว ของมือ(การครัก)	เป็นกลุ่ม	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๖๐	ทอดกระต๊อหรือ หมากโด่งคืนเกวียน	✓					✓		✓	การหมุน	วงกลม	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๖๑	ขี่ม้าส่งเมือง	✓					✓		✓	การทรงตัว	แถวคอง	✓			✓		เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๖๒	ชักคะเย่อ	✓					✓	✓		การดึงและ การทรงตัว	แถวคอง	✓		✓			เทศกาลตรุษ- สงกรานต์
๖๓	โปลิศจับขโมย	✓					✓		✓	การวิ่งและ การหลบหลีก	เป็นกลุ่ม	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป

ลำดับที่	ชื่อเกม	สถานที่ใช้				บทร้องประกอบ		อุปกรณ์		ทักษะเบื้องต้นที่ใช้	รูปแบบที่ใช้	กติกา		ลักษณะการแข่งขัน			โอกาสที่ใช้ในการเล่น
		กลางแจ้ง	ในร่ม	ทั้งกลางแจ้งและในร่ม	ในน้ำ	มี	ไม่มี	ใช้	ไม่ใช้			มี	ไม่มี	หมู่	คู่	เดี่ยว	
๖๔	ขี้ม้าก้านกล้วย	✓					✓	✓		การวิ่ง	แถวหน้ากระดาน	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๖๕	เสือกินวัว	✓					✓		✓	การวิ่งและการหลบหลีก	วงกลม	✓			✓		เทศกาลนักเรียนฤดูร้อน
๖๖	กลิ้งครกขึ้นภูเขา	✓					✓		✓	การหมุน	แถวหน้ากระดาน	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๖๗	กาปักไข่	✓					✓	✓		การก้มตัว	วงกลม	✓		✓			เทศกาลนักเรียนฤดูร้อน
๖๘	เก้ายักษ์คน	✓					✓		✓	การทรงตัว	วงกลม		✓		✓		เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๖๙	ไก่คืบ	✓					✓	✓		การก้มตัว	๒ คนหันหน้าเข้าหากัน	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๗๐	ขี้ม้าชิงเมือง	✓					✓	✓		การวิ่งและการทรงตัว	เป็นกลุ่ม	✓		✓			เล่นในเทศกาลครูชไทย-สงกรานต์
๗๑	ขี้ม้าหลังโปง	✓					✓	✓		การปา	วงกลม	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๗๒	ขี้หนุค(ขี้หนอน)	✓					✓		✓	การวิ่งและการหลบหลีก	เป็นกลุ่ม	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๗๓	แข่งเกวียน	✓					✓		✓	การวิ่งและการทรงตัว	แถวหน้ากระดาน	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๗๔	ค้ำสาว	✓					✓	✓		การทรงตัว	จับคู่หันหน้าเข้าหากัน	✓			✓		เล่นในเทศกาลครูชสงกรานต์

ลำดับที่	ชื่อเกม	สถานที่ใช้				บทร้องประกอบ		อุปกรณ์		ทักษะเบื้องต้นที่ใช้	รูปแบบที่ใช้	กติกา		ลักษณะการแข่งขัน			โอกาสที่ใช้ในการเล่นเกม
		กลางแจ้ง	ในร่ม	ทั้งกลางแจ้งและในร่ม	ในน้ำ	มี	ไม่มี	ใช่	ไม่ใช่			มี	ไม่มี	หมู่	คู่	เดี่ยว	
๓๔	คุลาตีฬา	✓						✓	✓	การวิ่งและการหลบหลีก	วงกลม						เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๓๖	จ้องเต	✓						✓	✓	การโยน	แถวหน้ากระดาน				✓		เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๓๗	จับความออกวาง	✓						✓	✓	การดึง	วงกลม			✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๓๘	จำปักยม	✓						✓	✓	การวิ่งและการหลบหลีก	เป็นกลุ่ม			✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๓๘	ช่วงชัย	✓						✓	✓	การปาและการหลบหลีก	เป็นกลุ่ม			✓			เทศกาลตรุษไทยสงกรานต์
๔๐	ช่วงตาย	✓						✓	✓	การโยน	แถวหน้ากระดาน				✓		เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๔๑	ซ้อมมะนาว	✓						✓	✓	การทรงตัว	แถวหน้ากระดาน	✓		✓			เล่นในเทศกาลต่าง ๆ
๔๒	ชกสาว	✓						✓	✓	การดึง	แถวตอน			✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๔๓	ชิงธง	✓						✓	✓	การวิ่ง	แถวหน้ากระดาน	✓		✓			เล่นในเทศกาลตรุษสงกรานต์
๔๔	ชิงหลักชัย	✓						✓	✓	การวิ่ง	เป็นกลุ่ม	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๔๔	ซ่อนเหล็ก	✓						✓	✓	การเดินและสับรางเหล็ก	เป็นกลุ่ม	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป

ลำดับ ที่	ชื่อเกม	สถานที่ใช้				บทร้องประกอบ		อุปกรณ์		ทักษะ เบื้อง ต้นที่ใช้	รูปแบบ ที่ใช้	กติกา		ลักษณะการแข่งขัน			โอกาสที่ใช้ใน การเล่นเกม
		กลางแจ้ง	ในร่ม	ทั้งกลางแจ้ง และในร่ม	ในน้ำ	มี	ไม่มี	ใช่	ไม่ใช่			มี	ไม่มี	หมู่	คู่	เดี่ยว	
๔๖	หินขว้าง	✓					✓	✓		การค้น	แถวตอน			✓			เล่นในเทศกาล ครูสงกรานต์
๔๗	เดินไม้สูง	✓					✓	✓		การทรงตัว	แถวหน้า กระดาน			✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๔๘	โตเก๊าหลัก	✓					✓	✓		การโยนและ การกระชก	แถวตอน				✓		เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๔๙	ตั้งคืนตอ	✓					✓		✓	การกระโดด	แถวตอน	✓		✓			เล่นในเทศกาล ครูสงกรานต์
๕๐	ตีกบ	✓					✓	✓		การตี	วงกลม	✓		✓			เล่นในเทศกาล ปีกษัตริย์
๕๑	ตีไก่	✓					✓		✓	การทรงตัว	เป็นกลุ่ม	✓		✓			เล่นในเทศกาล ครูสงกรานต์
๕๒	ตีกลิ้ง	✓					✓	✓		การตี	เป็นกลุ่ม	✓		✓			เล่นในฤดูแล้ง
๕๓	ตีจับ	✓					✓		✓	การตี, การจับ	วงกลม	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๕๔	ตีตุ้ม	✓					✓	✓		การตี	วงกลม	✓		✓			เล่นในเทศกาล ครูสงกรานต์
๕๕	ตีฟุ้ง						✓	✓		การโยน, การตี การรับ	เป็นกลุ่ม	✓		✓			เล่นในเทศกาล ครูสงกรานต์

ลำดับ ที่	ชื่อเกม	สถานที่ใช้				บทร้องประกอบ		อุปกรณ์		ทักษะเบื้องต้นที่ใช้	รูปแบบ ที่ใช้	กติกา		ลักษณะการแข่งขัน			โอกาสที่ใช้ใน การเล่นเกม
		กลางแจ้ง	ในร่ม	ทั้งกลางแจ้ง และในร่ม	ในน้ำ	มี	ไม่มี	ใช้	ไม่ใช้			มี	ไม่มี	หมู่	คู่	เดี่ยว	
๔๖	ตีกิก	✓					✓		✓	การเดินและ การหลบหลีก	เป็นกลุ่ม	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๔๗	ตุ๊กแกจับหลัก	✓					✓	✓		การทรงตัว	เป็นกลุ่ม	✓		✓			เล่นในเทศกาลต่าง ๆ
๔๘	เดินจำจระ	✓					✓		✓	การกระโดด	วงกลม	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๔๙	เตย	✓					✓	✓		การโยนและ การกระกระยะ	แถวหน้า กระดาน	✓		✓			เล่นในเทศกาล ตรุษสงกรานต์
๑๐๐	ตีไม้ลำเดียว	✓					✓	✓		การทรงตัว	แถวหน้า กระดาน		✓			✓	เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๐๑	ถ่ายขา	✓					✓	✓		การปา	แถวหน้า กระดาน	✓		✓			เล่นในเทศกาล ตรุษสงกรานต์
๑๐๒	ไถนา	✓					✓		✓	การทรงตัว	แถวหน้า กระดาน	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๐๓	หึ่งลูกแล่ง	✓					✓	✓		การปา	เป็นกลุ่ม	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป ส่วนใหญ่เล่นในฤดูหนาว
๑๐๔	แนคข้ามส้ว	✓					✓		✓	การวิ่งและ การหลบหลีก	เป็นกลุ่ม	✓		✓			เล่นก่อนตรุษสงกรานต์

ลำดับ ที่	ชื่อ เกม	สถานที่ใช้				-บทร้องประกอบ		อุปกรณ์		ทักษะ เบื้อง ต้นที่ใช้	รูปแบบ ที่ใช้	กติกา		ลักษณะการแข่งขัน			โอกาสที่ใช้ใน การเล่น เกม
		กลางแจ้ง	ในร่ม	ทั้งกลางแจ้ง และในร่ม	ในน้ำ	มี	ไม่มี	ใช้	ไม่ใช้			มี	ไม่มี	หมู่	คู่	เดี่ยว	
๑๐๔	บักดี	✓					✓		✓	การวิ่งและ การหลบหลีก	เป็นกลุ่ม	✓		✓			เล่นในฤดูแล้งเวลา กลางคืนเดือนหงาย
๑๐๖	บ่อกอนข้ามแดน	✓					✓	✓		การโยน	แถวหน้า กระดาน	✓			✓		เล่นใน เทศกาลตรุษ สงกรานต์
๑๐๗	ผีหุงใต้	✓					✓		✓	การวิ่ง	วงกลม	✓		✓			เล่นใน เทศกาลตรุษ- สงกรานต์และทั่ว ๆ ไป
๑๐๘	พ่อค้าขายผัก	✓					✓			การดึง	แถวคอง	✓		✓			เล่นใน เทศกาลตรุษ สงกรานต์
๑๐๙	หุงกระสวย	✓					✓		✓	การก้มตัว	แถวคอง	✓		✓			เล่นในฤดูแล้ง
๑๑๐	มะขะโจ้น	✓					✓	✓		การโยน	เป็นกลุ่ม	✓		✓			เล่นใน เทศกาลตรุษ สงกรานต์
๑๑๑	ไม้ซีกอน	✓					✓	✓		การโยน	วงกลม	✓				✓	เล่นในงานปีใหม่
๑๑๒	แย่ง เมือง	✓					✓		✓	การดึง	แถวคอง	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๑๓	แบ็ลงรู	✓					✓	✓		การดึง	วงกลม	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๑๔	โยนหลอง	✓					✓	✓		การโยน	วงกลม	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๑๕	รอม้าขาว เสียม	✓					✓		✓	การทรงตัว	แถวหน้า กระดาน	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป

ลำดับ ที่	ชื่อเกม	สถานที่ใช้				บุรุษประกอบ		อุปกรณ์		ทักษะ เบื้อง ต้นที่ใช้	รูปแบบ ที่ใช้	กติกา		ลักษณะการแข่งขัน			โอกาสที่ใช้ใน การเล่นเกม
		กลางแจ้ง	ในร่ม	ทั้งกลางแจ้ง และในร่ม	ในน้ำ	มี	ไม่มี	ใช้	ไม่ใช้			มี	ไม่มี	หมู่	คู่	เดี่ยว	
๑๑๖	ระคอก	✓					✓	✓		การวิ่ง	วงกลม	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๑๗	ล้อมกาง	✓					✓	✓		การวิ่งและ การหลบหลีก	วงกลม	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๑๘	ลูกข่าง	✓					✓	✓		การขว้าง	วงกลม	✓			✓		เล่นในฤดูแล้ง
๑๑๙	ไล่นก	✓					✓	✓		การทรงตัว	เป็นกลุ่ม	✓		✓			เล่นในเทศกาลตรุษ ตรุษสงกรานต์
๑๒๐	วิวต่าง						✓		✓	การทรงตัว	แถวหน้า กระดาน	✓		✓			เล่นในเทศกาลต่างๆ
๑๒๑	เสือข้ามไม้						✓	✓		การวิ่งและ การหลบหลีก	เป็นกลุ่ม	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๒๒	เสือศบก้น	✓					✓		✓	การวิ่งและ การหลบหลีก	วงกลม	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๒๓	ควาไลว(อาว้าย)	✓					✓	✓		การตี, การรับ การกระเษะ	เป็นกลุ่ม	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๒๔	สะบ้า	✓					✓	✓		การโยนและ การกระเษะ	เป็นกลุ่ม	✓		✓	✓	✓	เล่นในเทศกาล ตรุษสงกรานต์
๑๒๕	หลักควาย	✓					✓	✓		การขว้าง	แถวหน้า กระดาน	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป

ลำดับที่	ชื่อเกม	สถานที่ใช้				บทร้องประกอบ		อุปกรณ์		ทักษะเบื้องต้นที่ใช้	รูปแบบที่ใช้	การศึกษา		ลักษณะการแข่งขัน			โอกาสที่ใช้ในการเล่น	
		กลางแจ้ง	ในร่ม	ทั้งกลางแจ้งและในร่ม	ในน้ำ	มี	ไม่มี	ใช้	ไม่ใช้			มี	ไม่มี	หมู่	คู่	เดี่ยว		
๑๒๖	ทอย	✓					✓	✓		การโยนและการกระชก	วงกลม	✓					✓	เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๒๗	หมากโย้	✓					✓	✓		การวิ่งและการหลบหลีก	เป็นกลุ่ม	✓		✓				เล่นในเทศกาลตรุษสงกรานต์ถึงเดือน ๖
๑๒๘	อมปลาแตก	✓					✓	✓		การแสดงท่าทาง	แถวหน้ากระดาน	✓		✓				เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๒๙	หมากขว้าง	✓					✓	✓		การโยนและการกระชก	แถวหน้ากระดาน	✓		✓				เล่นในเทศกาลนักษัตรฤกษ์ต่าง ๆ
๑๓๐	เก็บก้อนหิน	✓					✓	✓		การวิ่งและการสังเกต	แถวค่อน	✓			✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๓๑	ยิงสบ้า	✓					✓	✓		การคิดและการกระชก	แถวหน้ากระดาน	✓		✓				เล่นในเทศกาลตรุษสงกรานต์
๑๓๒	วิ่งวัวคน	✓					✓	✓		การวิ่ง	แถวค่อน	✓			✓			เล่นในเทศกาลนักษัตรฤกษ์ต่าง ๆ
๑๓๓	โมรา	✓					✓	✓		การขว้างและการกระชก	เป็นกลุ่ม	✓		✓				เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๓๔	อ้อขี้	✓					✓	✓		การวิ่งและการหลบหลีก	เป็นกลุ่ม	✓		✓				เล่นในเวลากลางวันเดือนหงาย
๑๓๕	อึมายเข้าคุ่ม	✓					✓	✓		การคิดและการกระชก	วงกลม	✓				✓		เล่นได้ทั่ว ๆ ไป

ลำดับ ที่	ชื่อเกม	สถานที่ใช้				บทร้องประกอบ		อุปกรณ์		ทักษะ เบื้อง ต้นที่ใช้	รูปแบบ ที่ใช้	การศึกษา		ลักษณะการแข่งขัน			โอกาสที่ใช้ใน การเล่นเกม
		กลางแจ้ง	ในร่ม	ทั้งกลางแจ้ง และในร่ม	ในน้ำ	มี	ไม่มี	ใช้	ไม่ใช้			มี	ไม่มี	หมู่	คู่	เดี่ยว	
๑๓๖	โตงทอย	✓						✓	✓	การกระโดดและ การกระยะ	เป็นกลุ่ม	✓				✓	เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๓๗	บิงราว	✓						✓	✓	การยิงและ การกระยะ	แถวตอน					✓	เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๓๘	พิตราว	✓						✓	✓	การขว้างและ การกระยะ	แถวหน้า กระดาน	✓				✓	เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๓๙	กำปัด	✓						✓	✓	การบิด	วงกลม	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๔๐	ชนวัวดิน	✓						✓	✓	การปั้นและการ เหยียงแขน	๒ คนนั่งหัน หน้าเข้าหากัน	✓			✓		เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๔๑	เตยเลขแปด	✓						✓		การวิ่งและการ หลบหลีก	เป็นกลุ่ม	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๔๒	บิงวาง	✓						✓	✓	การยิงและ การกระยะ	แถวตอน	✓				✓	เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๔๓	ลิงชิงหลัก			✓				✓		การวิ่งและ การหลบหลีก	วงกลม	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๔๔	เก้าอี้คนตรี			✓				✓	✓	การเดินและ การสังเกต	วงกลม	✓		✓			เล่นในเทศกาลต่างๆ
๑๔๕	หมคอกไม้			✓				✓	✓	การเดิน, การหมุน การสังเกต	เป็นกลุ่ม	✓				✓	เล่นได้ทั่ว ๆ ไป

ลำดับที่	ชื่อเกม	สถานที่ใช้			ในน้ำ	บทร้องประกอบ		อุปกรณ์		ทักษะเบื้องต้นที่ใช้	รูปแบบที่ใช้	กติกา		ลักษณะการแข่งขัน			โอกาสที่ใช้ในการเล่น
		กลางแจ้ง	ในร่ม	ทั้งกลางแจ้งและในร่ม		มี	ไม่มี	ใช้	ไม่ใช้			มี	ไม่มี	หมู่	คู่	เดี่ยว	
๑๔๖	ปิดตาตีหม้อ			✓				✓	✓	การเดิน, การตีการกระชาะ	เป็นกลุ่ม	✓				✓	เล่นในเทศกาลต่างๆ
๑๔๗	โฮกบีบ			✓				✓	✓	การวิ่งและการหลบหลีก	เป็นกลุ่ม	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๔๘	เป่ายางจวบ			✓				✓	✓	การเคลื่อนไหวของนิ้วมือ, มือและแขน	๒ คนหันหน้าเข้าหากัน	✓			✓		เล่นก่อนการเล่นเกมอย่างอื่น
๑๔๙	แข่งเรือคน			✓				✓	✓	การเดินและการสังเกต	แถวตอน	✓		✓			เล่นในเทศกาลครูสงกรานต์
๑๕๐	ขายแตงโม			✓				✓	✓	การวิ่ง	แถวตอน	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๕๑	ตีโป่ง				✓			✓	✓	การทรงตัว	เป็นกลุ่ม		✓	✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๕๒	งอ				✓			✓	✓	การว่ายนน้ำ	เป็นกลุ่ม	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๕๓	จับจ๋อม				✓			✓	✓	การดำน้ำและการสังเกต	วงกลม	✓		✓			เล่นในเวลาเย็น
๑๕๔	จ้าว				✓			✓	✓	การว่ายนน้ำและการดำน้ำ	เป็นกลุ่ม	✓		✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป

ลำดับ ที่	ชื่อเกม	สถานที่ใช้				บทร้องประกอบ		อุปกรณ์		ทักษะ เป็อง ต้นที่ใช้	รูปแบบ ที่ใช้	การศึกษา		ลักษณะการแข่งขัน			โอกาสที่ใช้ใน การเล่น เกม	
		กลางแจ้ง	ในร่ม	ทั้งกลางแจ้ง และในร่ม	ในน้ำ	มี	ไม่มี	ใช่	ไม่ใช่			มี	ไม่มี	หมู่	คู่	เดี่ยว		
๑๕๕	ชิงลูกช่วง				✓		✓	✓		การว่ายน้ำและ การสังเกต	วงกลม	✓		✓				เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๕๖	คำหา				✓		✓	✓		การดำน้ำและ การสังเกต	เป็นกลุ่ม	✓		✓				เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๕๗	พิกลอย				✓		✓	✓		การว่ายน้ำ	แถวหน้า กระดาน	✓		✓				เล่นเวลาลงอาบน้ำ
๑๕๘	หมากป้อมแป้นหัวสิง				✓		✓	✓		การดำน้ำและ การสังเกต	วงกลม	✓		✓				เล่นเวลาลงอาบน้ำ
๑๕๙	เล่นพ่อแม่ (เล่นแต่งงาน)			✓			✓		✓	การแสดงท่าทาง	เป็นกลุ่ม		✓	✓				เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๖๐	เล่นเลี้ยงมือ			✓			✓	✓		การแสดงท่าทาง	คนเดียว		✓			✓		เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๖๑	เล่นหม้อข้าวหม้อแกง			✓			✓	✓		การแสดงท่าทาง	เป็นกลุ่ม		✓	✓				เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๖๒	แคะขมครก			✓			✓	✓		การแสดงท่าทาง	เป็นกลุ่ม		✓	✓				เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๖๓	เล่นชายชอง			✓			✓	✓		การแสดงท่าทาง	เป็นกลุ่ม		✓	✓				เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๖๔	การเล่นเข้าทรง			✓		✓		✓		การแสดงท่าทาง	เป็นกลุ่ม		✓	✓				เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๖๕	บอลล้อเลียน			✓		✓			✓	การใช้คำพูด	เป็นกลุ่ม		✓	✓				เล่นได้ทั่ว ๆ ไป

ลำดับที่	ชื่อเกม	สถานที่ใช้				บทร้องประกอบ		อุปกรณ์		ทักษะเบื้องต้นที่ใช้	รูปแบบที่ใช้	การศึกษา		ลักษณะการแข่งขัน			โอกาสที่ใช้ในการเล่น เกม
		กลางแจ้ง	ในร่ม	ทั้งกลางแจ้งและในร่ม	ในน้ำ	มี	ไม่มี	ใช้	ไม่ใช้			มี	ไม่มี	หมู่	คู่	เดี่ยว	
๑๖๖	บทร้อง เล่น			✓		✓			✓	การใช้คำพูด	เป็นกลุ่ม		✓	✓			เล่นในเวลาเดินทาง
๑๖๗	บททาย			✓			✓		✓	การใช้เขาวนปัญญา	เป็นกลุ่ม		✓	✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๖๘	ปริศนาที่เกี่ยวกับรูป			✓			✓		✓	การใช้เขาวนปัญญา	เป็นกลุ่ม		✓	✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๖๙	ปริศนาที่เกี่ยวกับอาการ			✓			✓		✓	การใช้เขาวนปัญญา	เป็นกลุ่ม		✓	✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๗๐	ปริศนาที่เกี่ยวกับรูปและอาการ			✓			✓		✓	การใช้เขาวนปัญญา	เป็นกลุ่ม		✓	✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๗๑	สัตว์ที่ไม่ระบุชื่อ			✓			✓		✓	การใช้เขาวนปัญญา	เป็นกลุ่ม		✓	✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๗๒	แมลง			✓			✓		✓	การใช้เขาวนปัญญา	เป็นกลุ่ม		✓	✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๗๓	สัตว์ปีก			✓			✓		✓	การใช้เขาวนปัญญา	เป็นกลุ่ม		✓	✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๗๔	สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม			✓			✓		✓	การใช้เขาวนปัญญา	เป็นกลุ่ม		✓	✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป

ลำดับที่	ชื่อเกม	สถานที่ใช้				บทร้องประกอบ		อุปกรณ์		ทักษะเบื้องต้นที่ใช้	รูปแบบที่ใช้	การศึกษา		ลักษณะการแข่งขัน			โอกาสที่ใช้ในการเล่นเกม
		กลางแจ้ง	ในร่ม	ทั้งกลางแจ้งและในร่ม	ในน้ำ	มี	ไม่มี	ใช้	ไม่ใช้			มี	ไม่มี	หมู่	คู่	เดี่ยว	
๑๓๕	เปรียบกับสัตว์ที่ไม่ระบุชื่อ			✓			✓	✓		การใช้เขาวนปัญญา	เป็นกลุ่ม	✓	✓				เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๓๖	รูป			✓			✓	✓		การใช้เขาวนปัญญา	เป็นกลุ่ม	✓	✓				เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๓๗	อาการ			✓			✓	✓		เขาวนปัญญา	เป็นกลุ่ม	✓	✓				เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๓๘	รูปผิดปกติและอาการผิดปกติ			✓			✓	✓		เขาวนปัญญา	เป็นกลุ่ม	✓	✓				เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๓๙	บุคคลที่มีความสัมพันธ์ในครอบครัว			✓			✓	✓		เขาวนปัญญา	เป็นกลุ่ม	✓	✓				เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๔๐	ต้นไม้ยืนต้น			✓			✓	✓		เขาวนปัญญา	เป็นกลุ่ม	✓	✓				เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๔๑	พืชล้มลุก			✓			✓	✓		เขาวนปัญญา	เป็นกลุ่ม	✓	✓				เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๔๒	ดอกไม้			✓			✓	✓		เขาวนปัญญา	เป็นกลุ่ม	✓	✓				เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๔๓	ผลไม้			✓			✓	✓		เขาวนปัญญา	เป็นกลุ่ม	✓	✓				เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๔๔	บ้าน			✓			✓	✓		เขาวนปัญญา	เป็นกลุ่ม	✓	✓				เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๔๕	เรือ			✓			✓	✓		เขาวนปัญญา	เป็นกลุ่ม	✓	✓				เล่นได้ทั่ว ๆ ไป

ลำดับ ที่	ชื่อเกม	สถานที่ใช้				บทร้องประกอบ		อุปกรณ์		ทักษะ เบื้อง ต้นที่ใช้	รูปแบบ ที่ใช้	กติกา		ลักษณะการแข่งขัน			โอกาสที่ใช้ใน การเล่น เกม
		กลางแจ้ง	ในร่ม	ทั้งกลางแจ้ง และในร่ม	ในน้ำ	มี	ไม่มี	ใช่	ไม่ใช่			มี	ไม่มี	หมู่	คู่	เดี่ยว	
๑๘๖	ปริศนารูป			✓			✓	✓		เขาวนปัญญา	เป็นกลุ่ม	✓	✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป	
๑๘๗	สี			✓			✓	✓		เขาวนปัญญา	เป็นกลุ่ม	✓	✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป	
๑๘๘	ข้างนอกข้างใน			✓			✓	✓		เขาวนปัญญา	เป็นกลุ่ม	✓	✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป	
๑๘๙	รูปและอาการ			✓			✓	✓		เขาวนปัญญา	เป็นกลุ่ม	✓	✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป	
๑๙๐	ตำแหน่งของสี			✓			✓	✓		เขาวนปัญญา	เป็นกลุ่ม	✓	✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป	
๑๙๑	การเปลี่ยนสีตาม ตำแหน่ง			✓			✓	✓		เขาวนปัญญา	เป็นกลุ่ม	✓	✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป	
๑๙๒	การ เปลี่ยนสีตาม ลำดับ เวลา			✓			✓	✓		เขาวนปัญญา	เป็นกลุ่ม	✓	✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป	
๑๙๓	สีกับการกระทำ			✓			✓	✓		เขาวนปัญญา	เป็นกลุ่ม	✓	✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป	
๑๙๔	การเคลื่อนไหว			✓			✓	✓		เขาวนปัญญา	เป็นกลุ่ม	✓	✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป	
๑๙๕	การเห็น			✓			✓	✓		เขาวนปัญญา	เป็นกลุ่ม	✓	✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป	
๑๙๖	การคิด			✓			✓	✓		เขาวนปัญญา	เป็นกลุ่ม	✓	✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป	
๑๙๗	เหตุผลที่แย้งกัน			✓			✓	✓		เขาวนปัญญา	เป็นกลุ่ม	✓	✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป	

ลำดับ ที่	ชื่อเกม	สถานที่ใช้				บทร้องประกอบ		อุปกรณ์		ทักษะเบื้องต้น คนที่ใช้	รูปแบบ ที่ใช้	กติกา		ลักษณะการแข่งขัน			โอกาสที่ใช้ใน การเล่นเกม
		กลางแจ้ง	ในร่ม	ทั้งกลางแจ้ง และในร่ม	ในน้ำ	มี	ไม่มี	ใช่	ไม่ใช่			มี	ไม่มี	หมู่	คู่	เดี่ยว	
๑๔๘	การกระทำตั้งแต่ สองอาการขึ้นไป			✓			✓		✓	เขาวนปัญญา	เป็นกลุ่ม		✓	✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๑๔๙	ตัวสะกด			✓			✓		✓	เขาวนปัญญา	เป็นกลุ่ม		✓	✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป
๒๐๐	คำห้อยความ			✓			✓		✓	เขาวนปัญญา	เป็นกลุ่ม		✓	✓			เล่นได้ทั่ว ๆ ไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นางสาว อรชร อัจฉนทร เกิดเมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๓
สถานที่เกิดจังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษามัธยมศึกษา ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพลศึกษา
ปีการศึกษา ๒๕๒๓ เข้าศึกษาในภาควิชาพลศึกษา สาขาวิชาพลศึกษา คณะครูศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา ๒๕๒๔.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย